

Krótkie doniesienie – Short communication

Drugie stanowisko prześwielika platanowego *Corythucha ciliata* (Say, 1832) (Hemiptera: Heteroptera: Tingidae) na Górnym Śląsku

BARBARA LIS*^{ID}, PAWEŁ J. DOMAGAŁA^{ID}

Instytut Biologii, Uniwersytet Opolski, ul. Oleska 22, 45-052 Opole

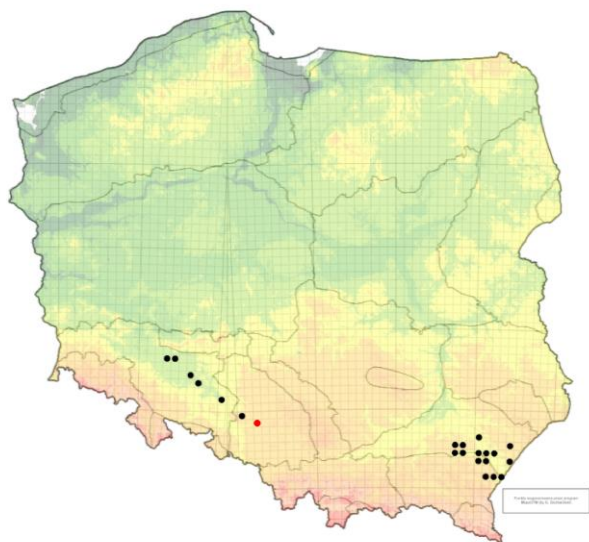
*autor do korespondencji: canta@uni.opole.pl

Abstract. [Second locality of the sycamore lace bug *Corythucha ciliata* (Say, 1832) in Upper Silesia]. The sycamore lace bug *Corythucha ciliata* (Say, 1832) has a North American origin and is one of the most abundant and widespread pests on plane trees (*Platanus* spp.) across the globe. It has been introduced to Europe, South America, Asia, Australia, and Africa during the last sixty years. In Poland, it has been recorded since 2009 in 28 localities distributed in four of its southern zoogeographical regions. The present paper describes the second record of this species in Upper Silesia.

Key words: true bugs, sycamore lace bug, non-native species, invasive species, *Platanus* spp., Upper Silesia, Poland.

Corythucha ciliata (Say, 1832) (prześwielik platanowy) jest gatunkiem pochodzącym z Ameryki Północnej, gdzie występuje głównie na różnych gatunkach platanów (*Platanus* spp.) (Froeschner 1988; Rabitsch 2008).

W ostatnich 60-ciu latach (poczynając od roku 1964) został zawleczony do wielu krajów europejskich, jak również do Ameryki Południowej (1985), Azji (1995), Australii (2006) i Afryki (2014) (Prado 1990; Chung i in. 1996; Tokihiro i in. 2003; Rabitsch 2008; Rabitsch i Streito 2010; Picker i Griffiths 2015; Hoffmann 2016; Grebenikov i Mukhanov 2019).

Ryc. 1. Stanowiska *Corythucha ciliata* w Polsce; czarne punkty – dane literaturowe, czerwony punkt – nowe stanowisko [Fig. 1. Localities of *Corythucha ciliata* in Poland; black points – literature data, red point – new record].

W Polsce został odłowiony po raz pierwszy we Wrocławiu (Lis 2009) i od tego czasu stwierdzany był w naszym kraju na 28 stanowiskach (Gierlasiński i Taszakowski 2013-2021): czternastu na Nizinie Sandomierskiej, ośmiu na Dolnym Śląsku, pięciu w Beskidzie Wschodnim i jednokrotnie na Górnym Śląsku.

Poniżej autorzy przedstawiają drugie na Górnym Śląsku stanowisko tego gatunku (ryc. 1). Do wygenerowania mapy użyto niekomercyjnego programu MapaUTM ver. 5.4 (<https://www.heteroptera.us.edu.pl/mapautm.html>, autor: G. Gierlasiński).

Śląsk Górny: Pławniowice, Zespół pałacowo-parkowy (UTM CA28), 14.10.2018, 1 ex., na ubraniu drugiego autora [PJD], w pobliżu platanów (okaz znajduje się w kolekcji autorki [BL]).

Zespół pałacowo-parkowy w miejscowości Pławniowice zajmuje powierzchnię około 3,5 ha (Pomykańska i in. 2014). Pierwotna struktura gatunkowa parku obejmowała ponad 100 gatunków oraz odmian drzew i krzewów, z których do naszych czasów zachowało się kilkanaście. Główna część drzewostanu parku składa się z gatunków takich jak lipa drobnolistna (*Tilia cordata* Mill), dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.), klon zwyczajny (*Acer platanoides* L.), klon jawor (*Acer pseudoplatanus* L.) oraz jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior* L.). Obok gatunków rodzimych na terenie parku spotkać można egzotyczne krzewy i drzewa, m. in. azalie i różaneczniki (*Rhododendron* spp.), magnolie (*Magnolia* spp.), cypryśniki błotne (*Taxodium distichum* Rich.), miłorzęby dwuklapowe (*Ginkgo biloba* L.) oraz dwa platany klonolistne (*Platanus × hispanica* Mill. ex Münchh.) (Zespół Pałacowo Parkowy w Pławniowicach 2021).

Właśnie w pobliżu tych dwóch platanów (ryc. 2) został odłowiony okaz *C. ciliata* (ryc. 3). Pojawienie się okazów tego gatunku na terenie, gdzie występuje niewielka liczba platanów (w tym przypadku tylko dwa) potwierdza duży potencjał migracyjny tego gatunku (Gloc i Lis 2011).

Ryc. 2. Fragment parku z dwoma platanami (fot. P. Domagała) [**Fig. 2.** Fragment of the park with two London planes (photo by P. Domagała)].

Ryc. 3. *Corythucha ciliata* (fot. B. Lis) [**Fig. 3.** *Corythucha ciliata* (photo by B. Lis)].

Piśmiennictwo – References

- Chung Y.L., Kwon T.S., Yeo W.H., Byun B.K., Park C.H. 1996. Occurrence of the sycamore lace bug, *Corythucha ciliata* (Say) (Hemiptera: Tingidae) in Korea. *Korean Journal of Applied Entomology* **35**: 137–139.
- Froeschner R.C. 1988. *Family Tingidae Laporte, 1807* [w:] Henry T.J., Froeschner R.C. (red.). *Catalog of the Heteroptera, or True Bugs, of Canada and the Continental United States*. E.J. Brill, Leiden, ss. 708–733.
- Gierlasiński G., Tazakowski A. 2013-2021. *Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) Polski*. <http://www.heteroptera.us.edu.pl> (dostęp 25.10.2021).
- Gloc A., Lis B. 2011. Analiza potencjału migracyjnego gatunków prześwietlikowatych (Hemiptera: Heteroptera: Tingidae) występujących w Polsce. *Heteroptera Poloniae - Acta Faunistica* **3**: 37–53.
- Grebennikov K.A., Mukhanov S.Y. 2019. *Corythucha ciliata* (Say, 1932) (Hemiptera: Heteroptera: Tingidae): New Alien Species of True Bugs in Uzbekistan Fauna. *Russian Journal of Biological Invasions* **10**: 126–128.
- Hoffmann H. 2016. 50 Jahre Platanengitterwanze *Corythucha ciliata* (Say, 1832) in Europa-Ausbreitung des Schädling in der Paläarktis, Allgemeines und Bibliographie. *Heteropteron* **46**: 13–43.
- Lis B. 2009. *Corythucha ciliata* (Say, 1832) (Hemiptera: Heteroptera: Tingidae) – gatunek pluskwiaka nowy dla fauny Polski. *Nature Journal (Opole Scientific Society)* **42**: 119–122.
- Picker M.D., Griffiths C.L. 2015. Sycamore tree lace bug (*Corythucha ciliata* Say) (Hemiptera: Tingidae) reaches Africa. *African Entomology* **23**: 247–249.
- Pomykalska B., Kielkowski T., Pomykalski P. 2014. *Górnośląscy potentaci - dziedzictwo Ballestremów*. Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej, Gliwice, 114 ss.
- Prado C.E. 1990. Presencia en Chile de *Corythucha ciliata* (Say) (Hemiptera: Heteroptera: Tingidae). *Revista Chilena de Entomología* **18**: 53–55.
- Rabitsch W. 2008. Alien True Bugs of Europe (Insecta: Hemiptera: Heteroptera). *Zootaxa* **1827**: 1–44.
- Rabitsch W., Streito, J.C. 2010. *Corythucha ciliata* (Say, 1832) – Sycamore lace bug (Heteroptera: Tingidae). [w:] Roques A., Kennis M., Lees D., Lopez-Vaamonde C., Rabitsch W., Rasplus J.Y., Roy D.B. (red.). *Alien terrestrial Arthropods of Europe*. BIO-RISK; Pensoft: Sofia - Moscow, vol. 4, ss. 964–965.
- Tokihiro G., Tanaka K., Kondo K. 2003. Occurrence of the sycamore lace bug, *Corythucha ciliata* (Say) (Heteroptera: Tingidae) in Japan. *Journal of Japan Society of Nutrition and Food Science* **39**: 85–87.
- Zespół Pałacowo Parkowy w Pławniowicach 2021. <https://palac.plawniowice.pl> (dostęp 24.10.2021)

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Otrzymano (received): 8 November 2021
Zaakceptowano (accepted): 17 January 2022